

Kira Siuruainen

Inklusiivisempaa opetusmateriaalia musiikin tuottajista

Katsaus naisista ja sukupuolivähemmistöihin identifioituvista tuottajista populaarimusiikin kentällä

Metropolia Ammattikorkeakoulu

Muusikko (AMK)

Musiikin tekeminen ja tuottaminen

Opinnäytetyö

13.11.2024

Tiivistelmä

Tekijä: Kira Siuruainen
Otsikko: Inklusiivisempaa opetusmateriaalia musiikin tuottajista
Sivumäärä: 36 sivua + 1 liite
Aika: 13.11.2024

Tutkinto: Muusikko (AMK)
Tutkinto-ohjelma: Musiikin tutkinto
Suuntautumisvaihtoehto: Musiikin tekeminen ja tuottaminen
Ohjaaja: Lehtori Jukka Väisänen
Arviointi: Lehtori Johanna Talasniemi

Opinnäytetyössäni tutkin tasa-arvon tilannetta musiikkialalla, tavoitteenani luoda inklusiivisempaa opetusmateriaalia musiikin tuottajista sekä vastata kysymykseen: Miten voimme parantaa representaation ja esikuvien puutetta musiikin tuottajista populaarimusiikin kentällä?

Työ on toteutettu toimintatutkimuksena, jossa työstin naisia ja sukupuolivähemmistöihin identifioituvia musiikin tuottajia esittelevää opetusmateriaalia ja reflektoin sen tekoprosessia. Opinnäytetyön kirjallisuuskatsauksen tavoin toteutettu tietoperusta toimii myös oppimista ja opettamista tukevana materiaalina, painottaen inklusiivisen sekä kunnioittavan kielen ja termistön osaamisen tärkeyttä pedagogeille.

Työn tuloksena syntyi mahdollisimman monelle saavutettavissa oleva diasarja, joka esittelee monipuolisesti kolmesta naiseksi tai sukupuolivähemmistöihin identifioituvaa menestynyttä musiikin tuottajaa. Materiaali on toteutettu suomen kielellä ja tarkoitettu ensisijaisesti itseopiskeluun, mutta soveltuu käytettäväksi myös luentokontekstissa.

Positiivinen representatio on jokaisen perusoikeus, ja tähän työhön referoimissani tutkimuksissa esikuvien puute nimettiin yhdeksi pääsyistä sukupuolen moninaisuuden vähyydelle musiikkialalla. Halusin työlläni konkreettisesti nostaa esille monipuolisia menestyneitä ammattilaisia, tarjoten esikuvia ja inspiraatiota niitä kaipaaville.

Avainsanat: Musiikin tuottaja, tasa-arvo, intersektionaalinen feminismi, saavutettavuus, sukupuolen moninaisuus

Abstract

Author: Kira Siuruainen
Title: Inclusive Learning Material about Music Producers
Number of Pages: 36 pages + 1 appendix
Date: 13 November 2024

Degree: Bachelor of Culture and Arts,
Degree Programme: Music
Specialisation Option: Music Writing and Production

Supervisor: Jukka Väisänen, MMus
Examiner: Johanna Talasniemi, DMus

My bachelor's project examines the state of equality in the music industry. In the project, I created more inclusive learning materials about music producers and answered the question: How can we fix the lack of diverse representation and role models in the field of music producers?

The project was done in two parts, starting with creating the learning material about music producers who identify as women or as a part of a gender minority. This project report reflects on the process and also acts as a teacher's guide to more inclusive and respectful terminology.

As a result, the learning material showcases 13 music producers who identify as women or as members of a gender minority in the form of a slideshow. The material is written in Finnish and is mainly meant for self-learning but can also be modified to fit a lecture setting.

Positive representation is a basic human right, and in many of the studies referenced in my work the lack of role models was named one of the main reasons for the scarcity of gender diversity in the music industry. With this project, I want to bring diverse professionals to the spotlight and offer role models and inspiration to those who need them.

Keywords: Music producer, equality, intersectional feminism, accessibility, gender diversity

Sisällys

1	Johdanto	1
1.1	Opinnäytetyön asetelma	3
1.2	Opinnäytetyön rakentumisen vaiheet	4
2	Representaatio	5
2.1	Representaatio opetusmateriaaleissa	7
2.2	Syrjintä	8
3	Sukupuolen moninaisuus	9
3.1	Termistöä osaamisen tueksi	9
3.1.1	Transihmiset	10
3.1.2	Muunsukupuolinen	10
3.1.3	Transsukupuolinen	10
3.1.4	Intersukupuolisuus	10
3.1.5	Transvestisuus	11
3.1.6	Vähemmistöstressi	11
4	Musiikin tuottaja	12
4.1	Musiikintekijä	12
4.2	Taloudellinen tuottaja	13
4.3	Taiteellinen/musiikillinen tuottaja	13
5	Musiikkialan tasa-arvon nykytilanne	14
6	Opetusmateriaali – mitä tarkoitetaan tässä työssä?	16
7	Opetusmateriaali – Työn tulokset	19
7.1	Oppimateriaalin prosessi	19
7.2	Huomioita prosessin aikana	21
7.3	Materiaalin rakenne	22
7.3.1	Opinnäytetyön saavutettavuus	22
7.3.2	Dian rakenne	22
8	Pohdinta	25
	Lähteet	28

Vain oppimateriaalissa käytetyt lähteet

32

Liite 1

37

1 Johdanto

Opinnäytetyönäni olen tehnyt opetusmateriaalia, joka esittelee naiseksi ja sukupuolivähemmistöihin identifioituvia musiikin tuottajia. Materiaali on 14-osainen diasarja, ja opinnäytetyön kirjallinen osuus toimii prosessin raportoinnin lisäksi myös oppimista ja opettamista tukevana tekstinä. Työni käsittelee musiikkialan tasa-arvon toteutumista nykypäivänä, sekä keskittyy representaation tärkeyteen sen parantamisen työkaluna. Tarkoitukseni on tarjota mahdollisuus monimuotoisempiin esikuviiin musiikin tuottajista niitä kaipaaville, ja erityisesti tuottamista opiskeleville. Etsin siis vastausta kysymykseen: *Miten voimme parantaa representaation ja esikuvien puutetta musiikin tuottajista populaarimusiikin kentällä?*

Lähestyn aihetta käytännönläheisestä näkökulmasta. Tutkin syitä sukupuolen moninaisuuden puutteelle musiikin tuottajissa sekä tutkimusten että henkilökohtaisen kokemukseni kautta. Esikuvien puuttuminen on ongelma, johon pystyn tällä työllä konkreettisesti vaikuttamaan. Toteutan opinnäytetyössäni inklusiivisempaa opetusmateriaalia ja esittelen kirjallisessa osuudessa perustelut sen tekemisen tarpeelle, sekä termistöä yhdenvertaisemman pedagogiikan ja oppimisen tueksi.

Työni alkoi keväällä 2024 lähdeaineiston keräämisellä opetusmateriaalille, jota seurasi materiaalin visuaalinen suunnittelu ja lopulta toteutus. Kirjallisen raportoinnin aikana syksyllä 2024 sukelsin vielä syvemmälle representaation ja sukupuolen moninaisuuden aiheisiin.

Opinnäytteen tekeminen alkoi selkeästi rajattuna koulutukseeni liittyvänä projektina, mutta idea kasvoi ja muutti muotoaan jo prosessin aikana, ja tulen jatkajalostamaan ja laajentamaan työtäni valmistumiseni jälkeen. Tarve kyseisenkaltaiselle opetusmateriaalille oli myös henkilökohtainen, ja olen kokenut itseäni koskettavan prosessin inspiroivana, mutta myös epätasa-arvon tutkittavana aiheena uuvuttavana.

Työni pohjaa intersektionaalisen feminismin¹ ymmärrykseen ja periaatteisiin, ja opetusmateriaalin saavutettavuus oli yksi tavoitteistani. Musiikkialan tasa-arvon huonolle tilanteelle nimettiin tutkimuksissa yhdeksi isoimmista syistä esikuvien puute. Monimuotoisemman alan tulevaisuuden saavuttamiseksi oikeus positiiviseen representaatioon ja inklusiivisempiin esikuviin kuuluu kaikille. Taiteella ja musiikilla on valtaa tulevaisuuden yhteiskuntamme rakentamisessa, ja on tärkeää, että musiikintekijät olisivat moninainen yhdenvertaisuutta edistävä ammattikunta.

Opinnäytetyöni luvussa 2 avaan representaation käsitteen ja sen tärkeyden alan koulutusten opetusmateriaaleissa, sekä sivuan syrjintää työni näkökulmasta. Kolmanteen lukuun olen kerännyt tietoa ja termistöä sukupuolen moninaisuudesta tämän opinnäytetyön ymmärtämisen ja hyödyntämisen, eli oppimisen sekä opettamisen tueksi. Neljäs luku avaa musiikin tuottajan ammattia sen nykymuodossa. Viidennessä luvussa käyn läpi tutkimusten kautta musiikkialan tasa-arvon nykytilanteen ja pohdin mahdollisia ja tarpeellisia keinoja tilanteen parantamiseksi. Kuudenteen lukuun olen kerännyt oppimateriaalin laatuksikriteereitä ja analysoinut niiden toteutumista omassa työssäni. Seitsemäs luku esittelee toteuttamani opetusmateriaalin sekä sen rakenteen ja tekoprosessin. Itse opetusmateriaali löytyy ladattavana tiedostona liitteenä 1.

Valitsin aiheen sekä yhteiskunnallisen vaikuttamisen halusta, että henkilökohtaisen kokemukseni pohjalta. Innostuin alun perin aiheesta, sillä koin tekeväni muille sellaista materiaalia, jota olisin itse kaivannut opiskeluissani. Aihepiiri myös palvelee omia opintojani niin, että saan mahdollisuuden kirjoittaessani etsiä ja koontaa tietoa sellaisista musiikintekijöistä, joista haluan itsekin oppia lisää. Koen että opinnäytetyöni luo kuvaa minusta musiikkialan ammattilaisena, sillä se kertoo arvoistani, siitä mikä on minulle tärkeää. Oppimateriaali tulee

¹ Intersektionaalaisella feminismillä tarkoitetaan feminismin muotoa, joka ottaa huomioon päällekkäiset syrjinnän muodot, eli sukupuolen lisäksi myös muut yhteiskunnalliset valtasuhteet. (THL, ei pvm.)

myös omaan käyttööni, sillä opetan musiikin tuotannon perusteita naisille ja sukupuolivähemmistöihin identifioituville.

Olen halunnut kehittää tietopakettimaista opetusmateriaalia diasarjan muodossa tavoitteenani musiikin tuottamisen opetuksen muutos inklusiivisemmaksi. Työssäni esittelen millaista työtä naiset ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat tuottajat ovat tehneet populaarimusiikin kentällä. Materiaali on kirjoitettu suomen kielellä. PowerPoint-ohjelmalla toteutettu diasarja on tarkoitettu ensisijaisesti itseopiskeluun, mutta tekovaiheessa on kiinnitetty huomiota rakenteeseen niin että se voidaan esittää myös sellaisenaan luentomaisesti. Työ esittelee yhden musiikin tuottajan per dia, ja jokainen esittely sisältää henkilön nimen, perustiedot, tietoa urasta ja onnistumisista, henkilön kuvan, sekä kolme videolinkkiä. Videolinkit sisältävät aina ainakin yhden musiikkinäytteen ja haastattelun, sekä näiden lisäksi riippuen diasta live-tallenteita ja linkkejä dokumenttielokuviin.

1.1 Opinnäytetyön asetelma

Opinnäytetyöni on tutkimuksellinen kehittämistyö, eli olen halunnut yhdistää musiikkialan tasa-arvon nykytilanteen tutkimuksen konkreettiseen vaikuttamiseen ja työelämän kehittämistoimintaan. Kirjallinen osuus työstä esittelee keräämäni tietoperustan luvuissa 2-5 sekä perustelut opetusmateriaalin kehittämiseksi, luvut 6-7 taas materiaalin toteutuksen ja tuloksen, ja luku 8 sisältää työn arviointia ja pohdintaa.

Työni pohjaa intersektionaaliseen feminismiin, eli ajan opinnäytteelläni tasa-arvoa ymmärtäen, että tasa-arvo ei ole pelkästään sukupuolikysymys, vaan on otettava huomioon erilaiset päällekkäiset syrjinnän muodot kuten etnisyys, vammaisuus ja luokkaerot (Fem-R, ei pvm.). Kun mietin työni aiheen rajausta, päätin kuitenkin keskittyä tässä kyseisessä opinnäytteessä esittelemään juurikin niitä musiikin tuottajia, jotka luokittelevat itsensä alalla aliedustettuihin sukupuoliin. Olen oppimateriaalini pohja-aineiston keräyksessä kuitenkin kiinnittänyt erityisesti huomiota siihen, että esittelisin mahdollisimman monimuotoisen joukon

luovia osaajia. Koska tieto jokaisen tehdyssä oppimateriaalissa esitellyn henkilön sukupuoli-identiteetistä, eli henkilön oma kokemus sukupuolestaan (Santalampi, 2024), ei ollut selkeästi löydettävissä, päätin olla lisäämättä oppimateriaaliin selkeää merkintää jokaisen yksittäisen henkilön sukupuolesta.

Työni aiheen valintaan ja rajaukseen vaikutti myös vuonna 2023 yhdentoista musiikkialan toimijan tekemä ”Tasapuolisempi sukupuolijakauma musiikkialalle” -selvitys, ja sen aiheuttama julkinen keskustelu. Selvitys etsi vastausta kysymykseen: Miksi Suomessa vain viidesosa säveltäjistä ja sanoittajista ovat naisia tai muunsukupuolisia? Naispuolisista tutkimuksen kyselyyn vastanneista 70 % piti alaa epätasa-arvoisena, kun taas miesten vastaava luku oli 32 % (Teosto, 2023). Selvisi, että alalla ei siis pelkästään vallitse eriarvoisuus, vaan tämän lisäksi enemmistö miespuolisista alalla toimivista ammattilaisista ei edes tiedosta tai tunnusta ongelman olemassaoloa. Avaan alan tilannetta ja siitä johtuvan monimuotoisemman opetusmateriaalin tarvetta työni viidennessä luvussa ”Musiikkialan tasa-arvon nykytilanne”.

Toimin itse äänitealan ammattilaisena, pääasiassa musiikin tuottajana ja äänittäjänä. Lisäksi identifioidun naiseksi. Edustan siis sukupuolittuneen miesvaltaisen alan vähemmistöä. Taustani avaaminen on opinnäytetyöni kannalta merkityksellistä, sillä koen tällä työllä luovani muille alaa tulevaisuudessa opiskeleville sellaista opetusmateriaalia, jota itse olisin toivonut. Helposti saavutettavaa representaatiota, jota itse niin kovasti kaipasin.

1.2 Opinnäytetyön rakentumisen vaiheet

Opinnäytetyöni aiheen valinta pohjautuu vahvasti omaan ammattikorkeakoulukokemukseeni. Tarkalleen ottaen tiettyyn musiikin tuottajuuden kurssiin, jossa meitä opiskelijoita pyydettiin tekemään esitelmä populaarimusiikin historian merkittävistä tuottajista ja presentoimaan heidät luokalle seuraavalla tunnilla. Esiteltävä henkilö piti valita luennoitsijan laatimasta listasta täynnä miesten nimiä. Oma vuosikurssini on pääaineeni historian ensimmäinen vuosikurssi, jolla

on naisenemmistö. Naisten ja muunsukupuolisten opiskelijoiden ja ammattilaisten vähyys musiikkialalla kertoo synkkää tarinaa yhteiskuntamme rakenteellisesta syrjinnästä ja ennen kaikkea juuri representaation vähydestä.

En halunnut tehdä opinnäytetyönäni vain tutkimusta, vaan kaipasin konkretiaa ja tekoja. Mainitsemastani kurssista ja esitelmätehtävästä kumpusi idea monimuotoisemmasta opetusmateriaalista, ja aloin rakentaa tietoperustaa ja materiaalin lähdeaineistoa keväällä 2024. Hain tutkiini aiheisiin ja henkilöihin liittyvää tietoa esimerkiksi avoimen tieteen materiaaleista, opetushallituksen sekä musiikkialan järjestöjen sivuilta, lehdistä, aikakauskirjoista, Suomen säädöskoelmasta, sekä ihmisoikeusjärjestöiltä. Käytin myös hyödykseni tuottajaopintojeni osana olleita luentoja sekä keskusteluja alalla toimivien kollegoitteni ja ystäväni kanssa. Opetusmateriaali sekä opinnäytetyöni kirjallinen osuus valmistuivat lopulta marraskuussa 2024.

2 Representaatio

Representaatio on johdettu suomennos englannin kielen sanasta “representation” eli edustus. Lyhyesti selitettynä se on mielessä oleva käsitys, kuvailu tai ajatusmalli jostakin asiasta (Tieteen termipankki, 2024). Termi on laaja ja filosofiassakin kiistelty, mutta nykykontekstissa sillä yleensä viitataan ihmisryhmän mahdollisuuteen tulla kuulluksi ja nähdyksi eri rakenteissa, kuten yhteiskunnassa, työpaikalla tai mediassa (Fem-R, ei pvm.). Representaatiolla tässä opinnäytetyössä tarkoitetaan enimmäkseen sitä, miten ja millaisessa valossa esimerkiksi vähemmistö esitetään musiikkialalla, tai onko kyseistä vähemmistöä esillä ollenkaan.

Kohtaamme, käytämme ja tulkitsemme representaatioita ihmisryhmistä joka päivä. Meillä on itsemme ulkopuolella luotuja ja meille syötettyjä mielikuvia asioista, esineistä, ammattinimikkeistä, aloista, ihmisistä ja sukupuolista. Millaisia nämä asiat ovat, miltä ne näyttävät ja kuka niitä tekee tai voi tehdä. 96,8 % maailmalla tunnustetuista musiikin tuottajista on miehiä, joten naisten ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvien tuottajien tämänhetkinen edustus on vähäistä

(Smith, ym., 2024). Yleiset assosiaatiot termistä “musiikin tuottaja” ovat peräisin ammatissa menestyneistä ja esiin nostetuista henkilöistä. Tähän vaikuttaa myös se, että länsimaisen populaarimusiikin historiankirjoitus, kuten kaiken ihmislajin historian, on subjektiivinen teko ja tallennettu jälkipolville valkoisen cis-miehen linssien läpi (Kaartinen & Korhonen, 2001), (Flood, 2016). Opinnäytetyötä tehdessäni tein havainnon, että tietoa, tutkimusta ja materiaalia löytyy helposti ja paljon miestuottajista, mutta valitettavasti vielä hyvin vähän muita sukupuolia edustavista ammattilaisista.

Tämä on malliesimerkki huonosta representaatiosta. Muihin sukupuoliin kuin cis-mieheksi identifioituvat eivät näe omaa ihmisryhmäänsä edustettuna musiikin tuottajina, ja näin ollen heillä on vaikeuksia nähdä itseään tulevaisuudessa toimimassa kyseisessä ammatissa. Representaatio ja sen mukana tulevat esikuvat ja erityisesti mahdollisuus samaistua vaikuttavat suoraan henkilön omapystyvyyden tunteeseen (Peura, 2022). Periaate lyhyesti: Jos hän pystyy niin minäkin pystyn.

Populaarimusiikin historiaa muokanneita naisia ja muunsukupuolisia on, mutta seksistisen historian ja nykypäivänäkkin näkymättömien syrjivien rakenteiden ja asenteiden takia heitä ei ole nostettu esikuviksi samalla tavalla kuin aikalaisiaan miehiä. Muiden kuin cis-mieheksi identifioitujen tunnustettujen musiikin tuottajien määrä on nykypäivänä nousussa (Smith, ym., 2024), mutta menestystarinoista huolimatta heidän esiin nostamisensa on jäänyt lapsen kenkiin. Teoston vuonna 2023 toteuttamassa tutkimuksessa musiikkialan tasa-arvosta tärkeimmiksi keinoiksi tilanteen parantamiseksi mainittiin parempi tuki ja kannustus kouluympäristöissä, sekä esikuvien esille tuominen (Teosto, 2023). Opinnäytetyölläni haluan juurikin tuoda helposti saavutettavaksi ja löydettäväksi uusia ali-edustettuja roolimalleja ja inspiroivia tarinoita.

Esikuvien ja positiivisen representaation tulisi olla jokaisen perusoikeus, ja se olisi syytä ottaa huomioon aina opetuksessa. Roolimallien ja esikuvien vaikutus on kaikissa ihmisen ikävaiheissa merkittävä, mahdollisesti niin positiivisessa kuin negatiivisessakin mielessä, mutta varsinkin lapsilla ja teini-ikäisillä vaikutus

identiteettiin, omakuvaan ja arvoihin on erityisen voimakasta. Tutkimukset ovat osoittaneet, että positiiviset esikuvat voivat vähentää osallistumista riskialttiiseen käytökseen, sekä nostaa nuoren itsetuntoa, parantaa koulusuorituksia ja vastoinikäymisten sietokykyä (Atif ym., 2022). Negatiivisilla roolimalleilla vaikutus on päinvastainen.

2.1 Representaatio opetusmateriaaleissa

Sukupuolen mukainen eriytyminen ammattikontekstissa alkaa Suomessa jo opinnoissa ennen työelämää. Tasa-arvobarometrin mukaan pelkkä epätyypillisille aloille ja miesvaltaisiin töihin hakeutumiseen kannustaminen ei riitä, ja lähes 40 % naisista koki, että oppilaitoksissa käytetyissä oppimateriaaleissa esiintyi sukupuolistereotyyppioita siitä, millaisia binääriajattelun mukaisten naisten ja miesten kuuluksi olla. Tutkimus osoitti myös seksuaalisen häirinnän sekä sukupuoleen kohdistuvan vihapuheen kokemusten olevan yleisempiä naisilla, varsinkin nuorilla ja vähemmistöryhmiin kuuluvilla. Näin monitahoisen tasa-arvo-ongelman kuin työmarkkinoiden eriytymisen purkaminen vaatii sen, että yksilötason lisäksi epätyypilliselle alalle hakeutumisesta koituvia haittoja pystytään eliminomaan myös rakenteellisella tasolla. Pelkkä alalle kannustaminen ei riitä, kun segregaatio ongelmana itsessään kasvattaa palkkaeroja ja ylläpitää sukupuolistereotyyppioita. (Teräsaho, Närvi. 2019) Epätasa-arvo on siis tässäkin suhteessa ongelmana itseään ruokkiva kehä. Inklusiivisemmat opetusmateriaalit olisivat vaikuttava askel oikeaan suuntaan kehän katkaisemiseksi.

On tärkeää, että pedagogina toimivalla on käsitys omista etuoikeuksistaan ja asemastaan (Albrecht, 2021), ja että hän valitsee opetusmateriaalinsa ja lähestymistapansa intersektionaalisuuden pohjalta eikä subjektiivisesti. Yhdenvertaisuuslain mukaan on koulutuksen järjestäjän velvollisuus edistää yhdenvertaisuutta, arvioida yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhtyttävä tarvittaviin toimenpiteisiin (Yhdenvertaisuuslaki, 2014).

2.2 Syrjintä

Syrjintää voi olla tahallinen tai tahaton syrjivä käytös. Tahattomaan syrjintään vaikuttavat tiedostamattomat ennakoasenteet, eli sosiaaliset stereotyyppiat ihmisryhmistä, jotka muodostuvat oman tietoisuutemme ulkopuolella (UCSF, ei pvm.). Eri ihmisryhmien pois jättäminen opetusmateriaaleista, ja positiivisen representaation kieltäminen oppilailta on syrjintää, oli se tahallista tai tahatonta.

Vaikka keskitynkin tässä työssä naisten sekä sukupuolivähemmistöjen asemaan musiikin tuottajina, nostan esille, että rasismi ja ableismi ovat myös musiikkialalla ja musiikin opetuksessa tapahtuvan jatkuvan syrjinnän perustana, ja kaikki tässä opinnäytetyössä mainitut tasa-arvo-ongelmat heijastavat ja kietoutuvat yhteiskuntamme ja maailmamme tilanteeseen. Mitä useampaan vähemmistöön kuuluu samanaikaisesti, sitä huonompaa representaatio on, ja esimerkiksi Yhdysvalloissa toteutetussa tutkimuksessa musiikintekijöistä Billboard-listoilla vuosina 2012–2023 vain 12 tuottajaa, 34:stä naiseksi identifioituvasta tuottajasta, oli POC-naisia² ja vain yksi henkilö identifioitui muunsukupuoliseksi. Verrannaisluvuksi miestuottajien lukumäärä tutkimuksessa oli 1062 (Smith, ym., 2024).

Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelmassa kulttuurisen moninaisuuden kunnioittaminen on mainittu, mutta konkreettisia tavoitteita ei ole merkitty (Opetushallitus 2017). Yhdenvertaisuuden ja inklusiivisuuden parantamiseksi tulisi ehdottomasti asettaa tarkat tavoitteet ja vaatimukset niiden saavuttamiseksi, sillä nyt yhdenvertaisuutta edistävä pedagogiikka on eri tasoilla eri kouluissa ja eri alueilla.

Nostona aiheeseen liittyen haluan suositella Farida Albrechtin opinnäytetyötä (2021), jonka sisältämässä tutkimuksessa on etsitty vastausta kysymykseen:

² POC on lyhenne englanninkielien sanoista "Person of Color", jolla viitataan henkilöön, joka ei ole valkoinen. (Fem-R, ei pvm.)

“Miten voimme aktiivisesti tehdä yhdenvertaisempaa ja kestävämpää musiikkipedagogiikan tulevaisuutta?”, ja koottu konkreettisen musiikkipedagogin antirasistinen työkalupakki, johon kaikkien musiikkikasvatuksessa toimivien tulisi syventyä ja näin ollen implementoida oppimansa omaan työhönsä (Albrecht, 2021).

3 Sukupuolen moninaisuus

Sukupuoli itsessään on erilaisista geneettisistä, fysiologisista, psykologisista, sosiaalisista ja kulttuurisista ominaisuuksista koostuva kokonaisuus ja jatkumo. Sukupuolen moninaisuutta ja kehon kirjoa on esiintynyt jokaisessa kulttuurissa ihmiskunnan alusta asti, ja se on ollut niin hyväksytty ja korkeasti arvostettu ajatus, kuin epäluulon ja vihamielisyydenkin perusta. On ympäri maailman tunnustettu asia, että yhdellä ihmisellä voi olla useita sukupuolia, tai ei sukupuolta lainkaan, ja että sukupuoli ei välttämättä ole pysyvä, vaan elämän läpi mahdollisesti muuttuva asia. (Huuska, 2021) Sukupuolen moninaisuus pitää sisällään sekä sukupuolienemmistöt, että sukupuolivähemmistöt. Sukupuolienemmistöjä ovat cis-ihmiset, eli syntymässä määritellyä sukupuoltaan ilmaisevat ja siihen itsensä määrittävät ihmiset. Sukupuolivähemmistöillä tarkoitetaan transihmisiä ja intersukupuolisia. (Seta, ei pvm.)

Tässä opinnäytetyössä esittelen tarkoituksenmukaisesti muihin sukupuoliin kuin cis-miehiin kuuluvia tuottajia, ja siksi halusin omistaa yhden luvun tiedolle ja termistölle ymmärryksen lisäämiseksi.

3.1 Termistöä osaamisen tueksi

Koen, että on jokaisen kykenevän yhteiskunnan jäsenen oma vastuu ja velvollisuus kouluttaa itseään, tutkia ja opetella inklusiivista termistöä, jotta voimme keskustella sukupuolen moninaisuudesta kunnioittavasti, huomioonottavasti ja turvallisen tilan periaatteiden mukaisesti (Yhdenvertaisuus.fi, ei pvm.). Toivon kuitenkin, että kukaan ei jää keskustelun tai tämän opinnäytetyön vaikutuspiiriin ulkopuolelle vain termistöön liittyvän osaamattomuuden vuoksi, ja näin ollen

olen kerännyt seuraaville alaotsikoille osaamisen ja tämän opinnäytetyön lukemisen tueksi tämän työn kannalta tärkeiden sukupuolivähemmistöjen termien avaukset.

3.1.1 Transihmiset

Transihmisyys on sateenvarjotermi, jonka alle katsotaan menevän transsukupuolisuus, muunsukupuolisuus ja transvestisuus. (Seta, ei pvm.)

3.1.2 Muunsukupuolinen

Henkilö, joka ei koe kummankaan binäärisukupuolista (“nainen” tai “mies”) terminä kuvaavan hänen sukupuoltaan. Osa muunsukupuolisista voi kokea olevansa näiden kahden välillä, osa olevansa sukupuolettomia, ja osa olevansa jostain muuta. Muunsukupuoliset voivat tarvita samoja korjaushoitoja kuin transsukupuoliset. (Trasek, ei pvm.) Termi voi toimia myös kattokäsitteenä muille ei-binäärisille sukupuoli-identiteeteille, kuten gender fluid, gender queer ja sukupuoleton (Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskus, 2021).

3.1.3 Transsukupuolinen

Transsukupuolinen on ihminen, jonka sukupuoli-identiteetti ei vastaa hänelle syntymässä määritellyä sukupuolta. Huomioitavaa on, että trans itsessään ei ole sukupuoli, vaan transtaustaisen henkilön sukupuoli-identiteetti on usein nainen, mies tai muunsukupuolinen. (Trasek, ei pvm.)

3.1.4 Intersukupuolisuus

Intersukupuolisuus on yläkäsite joukolle synnynnäisiä tiloja, joissa yksilöä ei voida fyysisten sukupuolta määrittävien ominaisuuksien tai tekijöiden avulla yksiselitteisesti luokitella binäärisesti naiseksi tai mieheksi. Intersukupuolisuus voidaan havaita jo vauvan syntyessä, tai vasta myöhemmin esimerkiksi murrosiän

binäärisille sukupuolille tyypillisen kehityksen puuttuessa. Sukupuoli-identiteetiltään intersukupuoliset voivat olla mitä sukupuolta tahansa. (Jaakonsaari, 2017, s.7-8)

3.1.5 Transvestisuus

Transvestiitti on henkilö, joka on suurimmaksi osaksi tyytyväinen hänelle syntyneessä merkittyyn sukupuoleensa, mutta jolla on ajoittainen tarve ilmentää toista sukupuolta esimerkiksi pukeutumalla tai meikkaamalla (Trasek, ei pvm.).

3.1.6 Vähemmistöstressi

HLBTIQ+-ihmiset altistuvat tavallisen stressin lisäksi vähemmistöstressille, joka on sosiaalisista ja rakenteellisista olosuhteista johtuvaa kuormitusta heteroseksuaalisuutta ja cis-sukupuolisuutta vahvoina normeina pitävässä yhteiskunnassa. Stressitekijät kattavat suoran syrjinnän ja väkivallan kokemukset, leimaavat asenteet ja ennakkoluulot, eriarvoistavat lait ja käytännöt, sekä vihapuheen, ja pahimmillaan viharikokset. Vähemmistöön kuuluva voi alkaa helposti kokea ympäristönsä uhkaavana, sekä pelätä ja ennakoida syrjintää tai väkivaltaa. (Jaskari, Keski-Rahkonen 2021)

Pyrkimys itsensä suojeluun johtaa usein oman identiteetin salaamiseen, joka itsessään lisää stressiä ja sosiaalista eristäytymistä. Myös sisäistetty itsesyrjintä on yleistä. Vähemmistöön kuuluva helposti sisäistää yhteiskunnan sosiaaliset normit ja asenteet ja kokee mahdollisesti häpeää ja vihaa identiteettiään sekä itseään kohtaan. Sisäistetty itsesyrjintä voi myös kohdistua muihin samaan vähemmistöön kuuluviin. (Jaskari, Keski-Rahkonen 2021)

Vähemmistöstressiä voi kokea, vaikka ei olisi henkilökohtaisesti joutunut kokemaan suoraa syrjintää, sillä vähemmistöidentiteetin omaavana henkilöt havainnoivat usein itsensä yhteiskunnallisella tasolla vähempiarvoisina, ja yhden yksilön kokema syrjintä vaikuttaa välillisesti pelkona kaikkiin. Rakenteellinen syrjintä kohdistuu erityisesti transihmisiin, alkaen esimerkiksi translain epäinhimillisyy-

destä päätyen jokapäiväiseen binäärisesti sukupuolitettujen tilojen kohtaamiseen. Väärinsukupuolittaminen on merkittävä sukupuolivähemmistöjen stressitekijä. (Jaskari, Keski-Rahkonen 2021)

Vähemmistöstressi on yksi syy sille, että HLBTIQ+-ihmisillä on tutkitusti enemmän mielenterveysongelmia kuin muulla väestöllä, esimerkiksi masennus- ja ahdistuneisuushäiriöitä, syömishäiriöitä, traumaperäistä stressihäiriötä, päihdeongelmia sekä itsetuhoisuutta. Myös yhteys fyysisiin sairauksiin on tutkittu Yhdysvalloissa ja vähemmistöstressillä on todettu yhteys hengitystieinfektioihin ja astmaan, heikentyneeseen immuunivasteeseen, lisääntyneeseen kortisoliin veressä, sydän- ja verisuonitauteihin, diabetekseen sekä syövän ilmaantuvuuteen. (APA 2016)

4 Musiikin tuottaja

Musiikin tuottaja on terminä muuttunut populaarimusiikin historiassa useaan kertaan, ja yleensä käsi kädessä teknologian kehityksen mukana. Uusia ammattikuntia ja nimikkeitä on syntynyt ja poistunut riippuen äänitetuotannon koosta ja aikakaudesta, ja termin määrittäminen tuntuu epäselvältä usein jopa alalla toimiville. Tässä osuudessa tietoperustaa kuvaan tuottajien ammattikuntaa opinnäytetyöni kirjoittamisen ajankohtana, sekä sitä kuinka ennen monesta eri studiotyön osaajasta on päädytty nykyiseen yhteen hyvinkin laajaan ammattinimikkeeseen. Lisään jo alkuun kuitenkin maininnan siitä, että tuottajia on osaa-alueiltaan ja vahvuuksiltaan juuri niin monta erilaista kuin on itse tuottajakin.

4.1 Musiikintekijä

Musiikintekijä on yläkäsite, jolla voidaan viitata ja jonka alle menevät laulujen säveltäjät, sanoittajat, sovittajat sekä musiikin tuottajat (Aro, 2013). Musiikintekijäksi identifioituva voi kuulua yhteen näistä ammattikunnista tai useampaan samanaikaisesti, ja tekee ammatikseen luovaa työtä.

4.2 Taloudellinen tuottaja

Taloudellisella tuottajalla tarkoitetaan tahoja, joka kustantaa äänitteen tekemisen kustannukset, ja joka myös usein ottaa vastuun sekä markkinoinnista että myynnistä. Jos äänitteen tekevällä artistilla on levy-yhtiö, on taloudellinen tuottaja levy-yhtiö. Jos taas artisti toimii ilman levy-yhtiötä omakustanneartistina, on yleensä äänitekustannusten maksaja artisti itse tai joku muu kolmas taho. (Teosto, ei pvm.)

4.3 Taiteellinen/musiikillinen tuottaja

Taiteellinen, musiikillinen tai luova tuottaja on se termi, johon yleisimmin viitataan, kun puhutaan musiikin tuottajasta. Nykyään voidaan myös käyttää englannin kielen sanaa "tracker", jolla viitataan samaan ammattiin. Taiteellinen tuottaja siis nimensä mukaisesti antaa taiteellisen panoksensa kappaleeseen valmiin äänitteen luomisen muodossa. Äänite luodaan äänittämällä instrumentteja, tai käyttämällä sampleja eli tässä tapauksessa kokonaisia tai paloja jo olemassa olevista audioraidoista, ja rakentamalla niistä korvin kuultavaa musiikkia käyttäen tietokonetta ja DAW:ia, tai nauhuria.

DAW eli "digital audio workstation" on tietokoneella operoitava äänitys- ja audiollahallintaohjelma, jolla voidaan äänittää, editoida, manipuloida ja prosessoida audioraitoja yhdessä tai erikseen. Ennen tietokoneohjelmia kaikki musiikki äänitettiin nauhalle. Nykyään nauhurit ovat tyylivalinta. Populaarimusiikin nykyasetelmassa tuottaja tai "tracker" yleensä luo harmonioita, biittejä, säveliä ja koukkuja säveltäen pohjan kappaleelle, johon biisinkirjoittaja voi kirjoittaa melodian ja sanat (Teosto, ei pvm.).

Audioon liittyviä ammatteja ja osaamisaloja on monta, ja ennen ne olivat kaikki eri henkilöitä operoimassa samassa studiotilassa. Näin voi olla ja onkin myös nykyaikana akustisemmissa tai isommissa studiotuotannoissa. Äänittäjä on vastuussa instrumenttien ja muun audion laadukkaasta taltioimisesta äänitteelle yhdessä ääniteknikon kanssa. Miksaaja taas tekee taltioiduista raidoista halutun

kuuloisen kokonaisuuden manipuloimalla ja efektoimalla raitoja sekä niiden äänvoimakkuuksia. Taiteellinen tuottaja erillisenä hahmona oli vielä pitkään studioissa vastuussa visiosta, eikä niinkään teknisestä puolesta.

Nykytuottaja on yleensä sekoitus taiteellista ja teknistä tuottajaa. Sama ihminen omaa tiedon, teknisen ammattitaidon ja vision, jota vaaditaan kokonaisen valmiin äänitteen luomiseen. Ammattilaisena hän ideoi, säveltää, äänittää, efektoi ja usein myös mikkaa. Hyvin usein tuottajilta nykypäivänä jopa odotetaan miksausosaamista. Musiikin tuottajan ansainta koostuu mahdollisista tekijänoikeus- ja äänitekorvauksista, kun hänen tuottamaansa musiikkiaan kuunnellaan ja käytetään, sekä neuvoteltavasta tuottajapalkkiosta, jonka maksaa taloudellinen tuottaja eli levy-yhtiö tai artisti itse. (Ahonen, 2020)

Menestyneet tuottajat ovat yleensä ihmisiä, jotka osaavat kaivaa parhaan suorituksen artistin potentiaalista ja tehdä siitä yhtenevän lopputuloksen. Luovan työpanoksen lisäksi musiikin tuottaja kantaa vastuun sisällön laadusta, hallinnoi aikatauluja, sekä toimii tulkkina ja työnjohtajana kaupallista tulosta hakevan taloudellisen tuottajan, eli yleensä levy-yhtiön, ja luovan artistin välillä. Myös artistikehitys ja artistin henkinen tukeminen kuuluvat usein tuottajan arkeen.

5 Musiikkialan tasa-arvon nykytilanne

Vuonna 2023 Teosto julkaisi ja koordinoi ”Tasapuolisempi sukupuolijakauma musiikkialalle” -selvityksen, jonka teetti yhdessä yksitoista musiikkialan toimijaa, ja jonka toteutti Tutkimustoimisto Vastakaiku. Sen mukaan 70 % naispuolisista ja 77 % muunsukupuolisista säveltäjistä ja sanoittajista kokee alan epätasa-arvoisena. Verrattain luku mieheksi identifioituvilla oli vain 32 % (Teosto, 2023). USC Annenberg Inclusion Initiativen yhdessä Spotifyn kanssa toteuttamassa ”Inclusion in the Recording Studio?” -tutkimuksessa selvisi, että Billboard Hot 100 Year-End Chart:lla vuodesta 2012 vuoteen 2023 kreditoituja naistuottajia oli vain 3,2 %. Verrattain mieheksi identifioituvia tuottajia oli loput 96,8 %. (USC

Annenberg, 2024) On siis selvää, että musiikkiala on maailmanlaajuisesti miesvaltainen ja epätasa-arvoinen, ja tämän lisäksi enemmistö miehiksi identifioituvista ei näe tasa-arvon puutetta tai koe sitä ongelmana.

Musiikin harrastajien ja opiskelijoiden sukupuolijakauma on suhteellisen tasainen, mutta itse musiikkialalla naiset päätyvät muualle kuin musiikintekijöiksi. Teoston asiakkaista vuonna 2022 vain 21 % oli naisia. Suurimmiksi syiksi nykytilanteelle nimettiin esikuvien puute, alalla vallitseva miesten ylivalta sekä muihin sukupuoliin kohdistuvat ennakkoluulot, vähättely, syrjintä ja sukupuolen vaikutus negatiivisesti verkostojen löytämiseen sekä palkkaamiseen ja palkkioihin. Muunsukupuoliset kokivat haittaa ja syrjintää vielä naisia huomattavasti enemmän. Miesten vastauksissa korostui yllä mainittujen syiden lisäksi uskomus siihen, että kaikilla on samat mahdollisuudet ja kyse olisi sosiaalisten syiden sijaan osaamisesta. Moni kyselyyn vastannut mies oli sitä mieltä, että naiset eivät ole vain yhtä kiinnostuneita tulemaan alalle. (Teosto, 2023)

Myös sosiaali- ja terveysministeriön yleisen Tasa-arvobarometrin mukaan miesten ja naisten näkemyksissä tasa-arvosta on selkeä ero. Vain viidennes vastanneista naisista arvioi, että miehet ja naiset ovat Suomessa tasa-arvoisia, kun taas verrattain jopa lähes puolet miehistä jakoi tämän uskomuksen. Miehet siis molempien mainittujen tutkimusten mukaan uskovat naisia useammin tasa-arvon jo toteutuneen. Barometrin mukaan naisista yli puolet (56 %) oli kokenut työssään haittaa sukupuolestaan, ja eniten haittakokemuksia (71 %) oli miesenemmistöisillä työpaikoilla. Myös lähes joka neljäs yrittäjänainen koki sukupuoleensa perustuvaa haittaa kannattavien tilausten ja toimeksiantojen saamisessa, ja noin joka kolmas ammattitaidon arvostuksessa. Kyselyyn vastanneet miehet taas eivät kokeneet lainkaan haittaa sukupuolestaan ammattitaitonsa arvostuksessa. (STM, 2018)

Musiikkialalla vallitsevan sukupuolen mukaisen segregaaation purkamisen tulisi lähteä liikkeelle alan isoista yrityksistä ja toimijoista. Niitä ovat esimerkiksi major-levy-yhtiöt, musiikkikustantamot, Muusikoiden liitto ja musiikintekijöiden etujärjestöt, sekä oppilaitokset. Teoston kyselyyn vastanneet kokivat tärkeimmiksi

keinoiksi tasa-arvon parantamiseksi tuen ja kannustuksen lisäämisen kouluuralla, harrastusmahdollisuuksien kasvattamisen, esikuvien esille tuomisen, uudenlaisten verkostojen rakentamisen, sukupuolikiintiöt, ja haitallisten rakenteiden purkamisen (Teosto, 2023). Uskon, että kaikkia näistä keinoista tulisi ottaa käyttöön limittäin ja käsi kädessä. Esimerkiksi monimuotoisempien esikuvien lisääminen kouluympäristöihin, joka on tämän opinnäytetyön agenda, voi olla voimakas työkalu tulevaisuuden tasa-arvon mahdollistamisessa.

Lopulta sukupuolittuneita stereotyyppioita alalla ja alan ammattilaisissa voidaan purkaa edistämällä sukupuolitietoisempaa ja yhdenvertaisempaa viestintää, varsinkin isommilta toimijoilta, ja laatimalla konkreettisia toimintamalleja ja vaatimuksia (THL, 2023). Kyse on yksinkertaisimmillaan siitä, kenet palkataan, kenet otetaan opiskelemaan ja kuka pääsee esille mediassa ja tapahtumissa. Ongelmallista on, ettei toistaiseksi ole sellaista tahoa, joka pitäisi vaikutusvaltaisia musiikkialan toimijoita vastuussa tasa-arvon edistämisestä. Tasa-arvolaki (Tasa-arvolaki, 2014) sekä yhdenvertaisuuslaki (Yhdenvertaisuuslaki, 2014) toki velvoittavat meitä kaikkia.

Positiivista muutosta on kuitenkin näkyvässä, ja yhdentoista musiikkialan merkittävän toimijan tasa-arvotutkimus ja sen herättämä laaja julkinen keskustelu ovat hyvä alku. Rohkeat ja osaavat alalla toimivat naiset ja sukupuolivähemmistöihin kuuluvat ammattilaiset inspiroivat olemassaolollaan ja tarinoillaan muita ympärillään ja toimivat esikuvina tuleville osaajille. Mainintana myös internetin iso rooli representaation, sekä niin ikään tiedon ja taidon levittämisessä, joka on kaikille saatavilla riippumatta esim. sukupuoleen liittyvistä etuoikeuksista kouluympäristöjen ulkopuolella.

6 Opetusmateriaali – mitä tarkoitetaan tässä työssä?

Tässä luvussa esittelen osana tietoperustaa opetusmateriaalien laatukriteerejä, sekä reflektoin omaa työtäni niiden näkökulmasta. Opinnäytetyönä tekemäni opetusmateriaali on e-oppimateriaali eli digitaalisessa muodossa oleva diasarja, joka on luotu ja tarkoitettu esitettäväksi Microsoftin PowerPoint-ohjelmalla. Pptx-

muotoisen tiedoston voi myös avata esimerkiksi vastaavalla Google Slides -sli-deshow-sivulla. E-oppimateriaalilla tarkoitetaan verkossa saatavilla olevaa oppi-materiaalisisältöä (Opetushallitus, ei pvm.). Valitsin digitaalisen muodon sen helpon levitettävyyden ja päivittämisen, sekä sen vuorovaikutteellisuuden ja monipuolisuuden vuoksi. Esittelen työssäni musiikin tuottajia, joten halusin luki-jan pystyvän kuuntelemaan musiikinäytteitä, sekä katsomaan haastatteluja tekstin lisäksi halutessaan.

Opetushallituksen mukaan pedagoginen laatu e-oppimateriaaleissa koostuu keskeisen sisällön yhdistämisestä visuaalisesti ja teknisesti mielekkäästi toteu-tetuksi kokonaisuudeksi (Opetushallitus, ei pvm.). Materiaalini (liite 1) ei sisällä tehtäviä, joten en analysoi työtäni oppimistehtävien arvioinnin näkökulmasta. Avoimen tieteen kokoama avoimen oppimateriaalin laatukriteeristö määrittelee viisi eri kriteeriä, joihin kuuluvat sisällön luotettavuus, oppimisen ja opettamisen monipuolisuus, saavutettavuus, löydettävyys, materiaalin levityksen ehdot, sekä materiaalin päivittäminen ja muokattavuus (Avoin tiede, 2023). Seuraavaksi analysoin työtäni yllä mainittujen kriteerien osatekijöiden mukaan.

Sisältö materiaalissani on luotettavaa, sillä se perustuu avoimista kaikille saata-vista lähdeluettelossa mainituista lähteistä kerättyyn tietoon, ja sen tekemisessä on huomioitu tekijänoikeudet esimerkiksi käyttämällä vain tekijänoikeusvapaita tai henkilön omassa julkisessa levityksessä olevia kansi- tai promokuvia. Materi-aalissa on myös henkilökuvaa syventäviä julkisia videolinkkejä.

Oppimis- ja opetusmenetelmien monimuotoisuuden kriteerit ja arviointi olivat mi-nulle uutta ja selkeästi heikoin osa-alue työssäni, sillä en ole tutkinnossani opis-kellut pedagogiikkaa. Materiaalissani ei ole kuvailtu sen oppimistavoitteita, tai luotu ehdotusta arviointimenetelmästä, tosin tehtävien luonti tai arviointi ei ollut työni tarkoituskaan. Uusien esikuvien esiin tuominen oli pääprioriteettini, ja on-nistuin kuitenkin luomaan materiaalin, jota voi soveltaa monipuolisuuden näkö-kulmasta niin itseopiskeluun kuin luento-ympäristöönkin, ja se sisältää monimuo-toista sisältöä erilaisille oppijoille.

Saavutettava oppimateriaali tukee opiskelijoiden yhdenvertaisuutta, ja kattaa materiaalin käytön myös avustavilla teknologioilla ihmisille, joilla on todettu vamma tai toimintarajoite (Avoin tiede, 2022). Olen ottanut huomioon keskittymisvaikeudet tekstien referoinnissa, sekä materiaalin sisällön monipuolisuudessa. Lukemista ja keskittymistä voivat auttaa materiaalissani miellyttävään esteettisyyteen tehty panostaminen ja monipuolinen aistien käyttö oppiessa, kuten esimerkiksi musiikkinäytteen kuuntelu lukiessa, tai haastatteluvideoiden katselu. Muuten saavutettavuus tässä työssä on otettu huomioon niin, että materiaali toimii myös mustavalkoisena ja graafisiin objekteihin on lisätty vaihtoehtoiset tekstit, ja diojen lukemisjärjestys on asetettu ja tarkistettu ruudunlukuohjelmille. Videot ovat suurimmaksi osaksi YouTube-sivuston linkkejä, ja seuraamalla linkkiä itse videon sivulle on suurimmassa osassa mahdollisuus videoiden tekstitykseen. Oppimateriaali on koneelle ladattava tiedosto, eli se toimii myös offline-tilassa, ja on muokattavissa henkilön omiin tarpeisiin PowerPoint-ohjelmassa.

Materiaalin löydettävyyys ja jakaminen on tehty helpoksi Dropbox-alustan kautta, ja sieltä kuka vain voi ladata tiedoston kirjautumatta tai lataamatta sovellusta. Linkki löytyy liitteenä tämän Theseukseen julkaistun opinnäytetyön liitteistä, ja ensimmäisellä dialla on merkintä omasta tekijyydestäni, sekä version vuosiluku.

En ole erikseen lisännyt merkintää päivityssyklistä tai yhteystietoa, johon esimerkiksi palautetta voisi antaa. Olen päättänyt, että aion päivittää ja laajentaa opetusmateriaalia jo ensi vuonna, ja mahdollisesti tehdä yhteistyötä musiikialalla vaikuttavien järjestöjen kanssa. Jos uusittu materiaali päättyy laajempaan levitykseen tai saan sille vaikutusvaltaisemman julkaisijan, aion lisätä yhteystiedon mahdolliselle palautteelle, ja miettiä tarkemmin, miten voisin valvoa opetusmateriaalin käyttöä ja ilmoittaa päivityksistä.

7 Opetusmateriaali – Työn tulokset

Tavoitteenani oli toteuttaa helposti saavutettavissa olevaa inklusiivisempaa opetusmateriaalia naisista ja sukupuolivähemmistöihin identifioituvista musiikin tuottajista. Tässä luvussa esittelen toimintatutkimuksen tulokset, eli materiaalin prosessin sekä lopullisen rakenteen.

Toteutettu materiaali on diasarjamuotoinen ja luotu PowerPoint-ohjelmalla, ja esittelee kolmetoista menestynyttä ammattilaista. Työ on valmis ja sitä voi käyttää sellaisenaan, mutta tarkoitukseni on laajentaa opetusmateriaalia vielä valmistumiseni jälkeen. Lähdeaineistoa kerätessäni huomasin löytäväni jatkuvasti lisää inspiroivia ja esiinnoston ansaitsevia tuottajia ympäri maailmaa, ja aion tehdä materiaalista pidemmän version, sekä koota erillisen materiaalin suomalaisista osaajista. Kyseinen diasarja on tarkoitettu pienen fonttikokonsa ja laajan sisältömääränsä takia itseopiskeluun, ja inspiraation lähteeksi. Materiaali on toki luotu sitä silmällä pitäen, että se on mahdollista esittää myös luentomaisesti yleisölle. Materiaali löytyy ladattavana tiedostona liitteenä 1.

7.1 Oppimateriaalin prosessi

Kun aloitin opinnäytetyön suunnittelun, halusin tehdä jotain konkreettista musiikkialan tasa-arvoon liittyen. Lähdin liikkeelle omista kokemuksistani, ja yhden tuottajuuden kurssini ainoastaan miehiä ”tuottajuuden historiana” esittelevät luentomateriaalit tulivat mieleeni. Itse kaipasinkin parempaa representaatiota ja esikuvia korkeakoulututkintooni, ja päätin, että en varmasti ollenkaan ollut ensimmäinen tai ainoa. Päätin tehdä sukupuolen moninaisuuden lähtökohdista opetusmateriaalia musiikin tuottajista, vaikka en omassa tutkinnossani ollutkaan opiskellut pedagogiikkaa.

Prosessi eteni vauhdilla ja keväällä 2024 pääsin suunnitteluvaiheeseen, johon kuului jo paljon pohjamateriaalin keräämistä ja tutkimista, sillä aiheen rajaaminen oli yllättävän haastavaa. Oli ensin saatava yleiskuva siitä, kuinka paljon tietoa oli

ylipäättään saatavilla. Kuinka paljon naisia tai sukupuolivähemmistöihin identifi-
oituvia tunnustettuja musiikin tuottajia edes oli olemassa? Ensimmäiset päivät
käytin keräämällä listaa sopivien tuottajien nimistä järjestyksessä sen mukaan
minä aikakausina he olivat vaikuttaneet populaarimusiikin kentällä. Osan ni-
mistä oli minua itseäni inspiroivia tekijöitä, mutta suurimman osan etsin medi-
asta ja internetistä, sekä kyselemällä musiikkialan tutuilteni. Nimiä listaan kertyi
lopulta 40, ja lopullisessa työssäni esittelen 13 tuottajaa.

Koska olisin halunnut tutkia kaikkien löytämieni ammattilaisten tarinoita ja uria,
oli toteutusvaiheessa haastavaa valita, ketkä esittelen materiaalini ensimmäi-
sessä versiossa. Lopulta päädyin ottamaan itseäni motivoivan otannan priorisoi-
den monimuotoisuutta kansallisuuksien sekä musiikkigenrejen suhteen. Maan-
tieteellisesti esiteltyjä tuottajia on maista kuten USA, Iso-Britannia, Skotlanti,
Venezuela, Canada, Senegal, Jamaika, Australia, ja Sri Lanka, ja genrejä niin
pop- ja rock-musiikista hyperpoppiin kuin reggaeenkin.

Itse materiaalin toteutusvaihe tapahtui vielä samana keväänä 2024, ja annoin
itselleni reilusti aikaa uppoutua jokaisen valitsemani tuottajan taustaan ja uraan.
Eniten aikaa kului diojen videolinkkien eli musiikkinäytteiden, haastatteluiden ja
dokumenttielokuvien etsimiseen, sekä sitaattien löytämiseen haastatteluista.
Halusin tekijöiden onnistumisien esitlemisen lisäksi muutamalta tuottajalta
suoran sitaatin, tuodakseni henkilökohtaisempaa tuntua lukijalle. Keräsin ja re-
feroin perustiedot, urien onnistumiset, ammattinimikkeet, musiikkinäytteet,
haastattelut, sitaatit sekä kuvat tuottajista, ja aloin miettimään diasarjan estetiik-
kaa. Halusin opetusmateriaalin olevan sekä esteettisesti tyylikäs, että omannä-
köiseni. Hain Pexels-sivustolta valokuvaaja Asim Almanatin ottaman tekijänoi-
keusvapaan kuvan, ja muokkasin luomaani PowerPoint-teemaan taustakuvan
käyttämällä Affinity Photo -kuvanmuokkausohjelmaa. Sitten yksi kerrallaan täy-
tin diat kolmella eri asetelmallisella pohjalla. Kerättyä ja referoitua tietoa oli kui-
tenkin aivan liikaa, ja jouduin tekemään harkiten karsintaa, jotta kaikki oleellinen
tieto henkilöstä mahtuisi aina yhdelle dialle.

Viimeistelyn materiaaliin tein kirjoittaessani kirjallista osuutta opinnäytetyöstäni, sillä materiaalin muodon, sisällön, rakenteen ja prosessin analysoiminen kirjallisesti herätti ajatuksia työn nykymuodosta ja vahvasti päätöstäni jatkaa materiaalin laajentamista myös valmistumiseni jälkeen. Koen, että onnistuin materiaalin teossa estetiikassa, tiedon laadussa ja referoinnissa, sekä erityisesti musiikki-näytteiden ja haastatteluiden keräämisessä.

7.2 Huomioita prosessin aikana

Iso osa tutkimistani lähdeaineiston tuottajista teki ja tekee henkilökohtaista artistiuraa muille artisteille tuottamisen lisäksi. Lisäksi moni myös omistaa itse perustamansa levy-yhtiön. Vaikkakin oman levy-yhtiön ja artistiuran ylläpito on inspiroivaa ja varmasti usealle heistä unelmiensa toteuttamista, en voi olla miettimättä onko tällaisia uraan liittyviä ratkaisuja tehty myös siksi, että työllistyminen epätasa-arvoisella miesvaltaisella alalla on ollut vaikeaa, ja heidän on pitänyt työllistää itse itsensä. Monen naistuottajan uraan on myös kuulunut tekijänoikeuskiistoja, ja heidän työtään on tehty näkymättömäksi jättämällä heidät kreditoimatta tuottajana tai äänittäjänä (Charnas, 2019). Useat heistä tunnetaan julkisuudessa työstään vain artisteina.

Tutkimus ja lähdeaineiston kerääminen olivat minulle mielekästä ja inspiroivaa, mutta myös vaivalloista työtä, sillä naiseksi tai sukupuolivähemmistöihin identifioiduvien tekijöiden haastatteluja ja esiin nostoja löytyy huomattavasti vähemmän kuin vastaavien aikakausien miestuottajista tai artisteista. Usein lehtiartikkelien ja haastattelujen takana oli naisjournalisteja. On selvää, että mitä kauemmas populaarimusiikin historiaa tarkastellessa mennään, sitä vähemmän kiinnostusta on kohdistunut naistekijöihin median puolelta. Monen naisen ja muunsukupuolisen pioneerin työ on tunnustettu vasta myöhemmin, useissa tapauksissa jopa vasta heidän kuolemansa jälkeen. Esimerkkinä Sylvia Robinsonin huomattava vaikutus hip hop -musiikkigenren historiaan, joka tunnustettiin vasta 2000-luvulla. Hänet lisättiin Rock and Roll Hall of Fame -galleriaan vasta vuonna 2022, 11 vuotta hänen kuolemansa jälkeen (Light, 2022).

7.3 Materiaalin rakenne

Tiesin jo projektin hyvin varhaisesta vaiheesta lähtien, millaista materiaalia haluan luoda. Tieto oli prioriteettilistalla ensimmäisenä, mutta estetiikka ja helppokäyttöisyys heti toisena. Jos haluaa nykyisessä huomiotaloudessa toisen ihmisen saavuttavan esiteltävää tietoa, on tekstin oltava kompaktia, estetiikan laadukasta ja klikkauksien määrä minimoitava.

7.3.1 Opinnäytetyön saavutettavuus

Opinnäytetyöni tavoitteena oli myös helppo saavutettavuus, joten halusin ottaa sekä huomiosta kilpailun asetelman, että näkövammaiset huomioon käymällä läpi PowerPointin helppokäyttöisyystarkistuksen, ja lisäämällä vaihtoehtoiset tekstit graafisiin objekteihin, määrittämällä objektien lukemisjärjestykset, sekä diojen otsikot. Diasarjan läpi vaihtelevat kolme esteettistä pohjaa pitäen lukijan mielenkiinnon paremmin yllä, kun dian asettelu muuttuu. Teksti on asemoitu joko vasemmalle, keskelle tai oikealle, ja videolinkkien ja kuvien paikka vaihtuu asemoinnin mukaan. Itse opetusmateriaalin tiedosto on jaossa Dropbox-pilvipalvelun kautta, johon ei tarvitse luoda tiliä tai kirjautua, eikä ladata sovellusta tai ohjelmistoa saadakseen materiaalin omalle tietokoneelleen. Materiaali on toteutettu suomen kielellä, ja tiedoston voi avata PowerPointin lisäksi myös muilla sliideshow-ohjelmilla.

7.3.2 Dian rakenne

Yhden tuottajan dia sisältää aina henkilön nimen, ammattinimikkeet, perustietoa, tietoa urasta ja onnistumisista, kuvan henkilöstä, mahdollisesti sitaatin, sekä videolinkkejä. Linkkejä on aina kolme vierekkäin sisältäen tuottajasta riippuen ainakin yhden musiikinäytteen sekä haastattelun, ja osalla live-taltioinnin tai dokumenttielokuvan. Tein sisältöä koskevat päätökset siitä lähtökohdasta, että materiaalia voisi vain ohimennen selailla ja jo oppia uutta, sekä mahdollisesti itseä inspiroivan tekijän löytyessä heti syventyä aiheeseen videolinkkien avulla.

Alla esittelen esimerkkikuvien avulla diasarjani rakenteen.

Kuva 1. Kaikki diat koosteena.

Grimes - Shinigami Eyes (Official Video)

Grimes - Art Angel (Documentary)

Grimes - Oblivion (Glastonbury 2016)

GRIMES

AKA Claire Boucher

TUOTTAJA, ARTISTI, KUVATAITEILIJÄ

*I don't want to be the face of this thing that I built,
I want to be the person that built it.*

- Syntynyt 1988, Vancouver, Canada
- 5 Sooloalbumia
- ”Electronic Album Of The Year” ja ”Video Of The Year” Juno Award, Harper’s Bazaar ”Musician Of The Year Award”,
- Yhteisjulkaisuja artistien kanssa kuten Janelle Monae, Bring Me The Horizon, Ashnikko, Caroline Polachek, Dido, Anyma, Sevdaliza, Hana, Blood Diamonds, IC3PEAK, Bleachers, HAIM, Loona,
- Tekee kaiken itse, sävellyksestä äänitykseen ja tuottamiseen, piirtää ja maalaa kaiken kansitaiteen ja oheistuotteiden printit itse.
- Hänen musiikkiaan on elokuvissa ja tv-sarjoissa kuten Suicide Squad, Girls, Hilda, I May Destroy You, Mainstream, The Mitchells vs. The Machines
- Ääninäyttelijänä videopelissä ”Cyberpunk 2077”
- Teki äänestään AI-mallinnuksen, ja luvan julkaista kaikki hänen äänellään tehdyt kappaleet 50/50 tulojaolla

From <https://www.vogue.com/article/grimes-met-gala-2021-sword>

Kuva 2. Grimes. Keskiasettelu.

Sophie Xeon AKA **SOPHIE**
TUOTTAJA, BIISINTEKIJÄ, DJ, HYPERPOPIN PIONEERI

- Syntynyt 1986 Glasgow, Skotlanti, menehtyi v.2021
- Artistin ainoaksi jäänyt albumi "Oil of Every Pearl's Un-Insides" sai "Best Dance/Electronic Album" –Grammy-ehdokkuuden
- Tuottanut artisteja kuten Madonna, Charlie XCX, Vince Staples, Kim Petras, Namie Amuro, A. G. Cook, GFOTY, QT, Cashmere Cat, Camilla Cabello, MØ
- Varmistettu julkaisematon yhteistyö myös Lady Gagan kanssa
- Independent Music Awards "Innovator Award" -voittaja
- Säveltänyt musiikit Freudenthal/Verhagen lyhytelokuvaan "Dear Mr/Mrs"
- Kolmas avoimesti transnaisiksi identifioituva, joka on saanut Grammy-ehdokkuuden
- Vuonna 2021 International Astronomical Union antoi planeetalle "1980 RE1" nimen "Sophiexeon" artistin mukaan

from SOPHIE'S Spotify page

"I guess really my reflex to how people talk about it is in what I make next. You can't speak louder than your music. You speak through your music."

SOPHIE — It's Okay To Cry (...)

SOPHIE: the producer taking pop to the future (English Version / Interview) | Arte TRACKS

SOPHIE — Faceshopping (O...)

SOPHIE — It's Okay To Cry (Official Video)

SOPHIE — Faceshopping (Official Video)

Kuva 2. Sophie. Oikeanpuoleinen asettelu.

SYLVIA ROBINSON "Mother of Hip Hop"
TUOTTAJA, ARTISTI, LAULAJA, LEVY-YHTIÖN PERUSTAJA

- Syntynyt 1935, New York, USA, menehtynyt 2011
- Sugar Hill Recordsin perustaja ja CEO
- Yhteensä 5 sooloalbumia
- Nousi julkisuuteen artistina osana Mickey & Sylvia –duo joiden hitti "Love is Strange", nousi RnB-listojen kärkeen
- Best Female R&B Vocal Performance –Grammy-ehdokkuus "Pillow Talk" –soolosinglillä
- Tuottanut Hip Hopin historiassa merkittäviä kappaleita kuten The Sugarhill Gangin "Rapper's Delight" sekä Grandmaster Flash and the Furious Five "The Message"
- "Pioneer Award" Rhythm and Blues Awards Galassa vuonna 2000 laulajan urastaan, sekä Sugar Hill Recordsin perustamisesta
- Rock and Roll Hall of Fame 2022, vasta kuolemansa jälkeen
- Tuottanut ja kirjoittanut artisteille kuten Ike & Tina Turner, The Moments, Lezli Valentine, Shirley & Company, Retta Young, The Sequence

Häntä ei kreditoitu Ike & Tina Turnerin singlellä "It's Gonna Work Out Fine". Hänen vastauksensa: "I paid for the session, taught Tina the song; that's me playing guitar"

From Sylvias Spotify page

SYLVIA ROBINSON BRIEF INTERVIEW

Sylvia Pillow Talk (Long Version) (HQ Stereo) (1973)

The Sugarhill Gang - Rapper's Delight (Official Video)

Kuva 4. Sylvia Robinson. Vasemmanpuoleinen asettelu.

8 Pohdinta

Opinnäytetyöni tavoitteena oli vastata kysymykseen: *Miten voimme parantaa representaation ja esikuvien puutetta musiikin tuottajista populaarimusiikin kentällä?* Tutkimalla musiikkialan tasa-arvon tilannetta, sekä sukupuolen moninaisuuden edustusta musiikin tuottajissa, päädyin toteuttamaan inklusiivisempaa opetusmateriaalia naisista sekä sukupuolivähemmistöihin identifioituvista tuottajista. Tuloksena on valmis diasarja, joka esittelee 13 menestynyttä musiikin tuottajaa tarjoten monimuotoisempaa representaatiota ja mahdollisia uusia esikuvia.

Materiaali on onnistuneesti helposti lähestyttävää ja visuaalisesti kiinnostavaa, ja esittelee tuottajia monipuolisesti. Minulle oli tärkeää, että diasarja antaa lukijalle heti mahdollisuuden kuulla tuottajien musiikillista kädenjälkeä, sekä nähdä heidän persoonansa haastatteluissa luoden kokonaisemman kuvan heistä ihmisinä ja tekijöinä. Läpi prosessin oli mielessäni esikuvien tarjoamisen tavoitteen lisäksi myös halu kunnioittaa esittelemiäni tekijöitä työlläni, ja siinä omasta mielestäni onnistuin. Työni pohjalla ja eteenpäin ajavana voimana toimii tavoite yhdenvertaisemmasta musiikkialasta, ja uskon että materiaalia voi hyvinkin matalalla kynnyksellä ottaa käyttöön, muokata, opiskella ja liittää osaksi omaa osaamista, opetusta ja omien esikuvien kirjastoa.

Parantamisen varaa löytyi pedagogiikan käsitteissä ja osaamisessa, ja huomasin läpi prosessin usein tekeväni päätöksiä enemmänkin subjektiivisesta lähtökohdasta kuin objektiivisemmin hyvän opetusmateriaalin periaatteiden pohjalta. Tein siis valintoja liittyen sisältöön sen perusteella, tahallisesti ja tahattomasti, mitä itse haluaisin nähdä tämän kaltaisissa opetusmateriaaleissa. En sano, että tämä olisi mustavalkoisesti huono tai hyvä lähtökohta, mutta selvästi sijaistin pedagogiikan opintojen puutetta henkilökohtaisella näkökulmalla.

Helppo saavutettavuus oli myös yksi työni tavoitteista, ja vaikka tutkin ja otin selvää asiasta oppimateriaalien kontekstissa, jäi minulle olo, että olisin kuitenkin voinut tehdä vielä enemmän. Ymmärsin prosessin aikana, että pohjatietouteni

aiheesta oli hyvinkin rajallinen, ja opin onnekseni paljon uutta. Seuraavissa töissäni osaankin nyt aikatauluttaa paremmin ja enemmän aikaa saavutettavuuden tukemiseksi, ja hakea tarvittaessa apua myös osaavilta ulkopuolisilta tahoilta.

Materiaalin rakentuessa huomasin, että relevantin ja luotettavan tiedon hakeminen esitellyistä henkilöistä oli hankalaa, mutta lopulta palkitsevaa. Toivon tulevaisuudessa keskustelun representaation tärkeydestä leviävän vielä aktiivisemmin aloille kuten journalismiin ja historiantutkimukseen, sillä yhdenvertaisemman musiikkialan tulevaisuuden pohjana toimii monimuotoisempi ja todenmukaisempi narratiivi myös populaarikulttuurin historiasta. Olen hyvin kiitollinen materiaalini lähteiden kirjoittajille, joista myös iso osa on naisia.

Eettisyys ja sukupuolivähemmistöjä kunnioittava kieli olivat prioriteettillistallani korkealla, ja koinkin kirjallisen työn osuuden ”Termistöä osaamisen tueksi” äärimmäisen tärkeänä. Toivon, että työni tietoperusta selventää ja painottaa lukijoille, erityisesti auktoriteettiasemassa oleville pedagogeille, sukupuolen moninaisuuden ja inklusiivisen kielen tärkeyttä.

Opinnäytetyöni inspiroi suuntaa myös omalle ammattiuralleni, ja haluan valmistumiseni jälkeen jatkotyöstää ja laajentaa materiaalia, sekä ottaa yhteyttä musiikkialan etujärjestöihin saadakseni mahdollisesti opetusmateriaalilleni laajemmän yleisön. Syntyi myös idea pohjata lyhyt kurssi tai kouluille tarjottava workshop yhdenvertaisuuden teemojen pohjalta, jossa voisin tarjota monimuotoisempia esikuvia niin pedagogeille kuin itse alaa opiskelevillekin. Diasarjasta voisin tehdä luentotilanteisiin sopivamman version, itseopiskeltavaksi tarkoitettua laajempaa versiota, sekä kääntää materiaalista versiota myös englanniksi. Ennen mahdollista isompaa levitystä kaipaankin kuitenkin materiaalin laajennuksen prosessiin yhteistyöhön kokeneempaa tahoa, jonka kanssa pallorella ja saada palautetta.

Sain juuri tämän opinnäytetyön tekemisestä paljon. Aihe oli minulle henkilökohtainen ja osittain raskaskin, sillä työskentelen aktiivisesti tutkimallani alalla ja

elän joka päivä niin yhteiskuntamme kuin musiikkialankin epätasa-arvoista todellisuutta. Tuntui merkitykselliseltä tuoda itse arjessa todistamani ongelmia tutkimusten avulla esille, ja sen jälkeen tehdä konkreettinen työ muutoksen edistämiseksi. Yksinkertaisimmillaan, tällä työllä haluan antaa ja vaatia tilaa esitellyille monipuolisille luoville ammattilaisille, sekä tarjota kaikille mahdollisuuden inspiroitua heistä.

Lähteet

Ahonen, J. (2020). *Pop-tuottaja on moniosaaja*. Rytmii-Instituutti. <https://rytmi-manuaali.fi/pop-tuottaja-on-moniosaaja/>

Albrecht, F. (2021). *Kohti antirasistista musiikkikasvatusta. Ajatuksia kohtaamisen mahdollistamisesta*. Opinnäytetyö. Metropolia Ammattikorkeakoulu. Theseus. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/500210/Albrecht_Farida.pdf?sequence=2&isAllowed=y

APA, American Psychological Association. (2016). *Stress in America: The impact of discrimination*. <https://www.apa.org/news/press/releases/stress/2015/impact-of-discrimination.pdf>

Aro, J. (2013). *Musiikintekijän oikeudet julkaisemattomaan materiaaliinsa*. Opinnäytetyö. Laurea-ammattikorkeakoulu. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/64537/Aro_Juha.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Atif, H., Peck, L., Connolly, M., Endres, K., Musser, L., Shalaby, M., Lehman, M., Olympia, R. (2022). *The Impact of Role Models, Mentors, and Heroes on Academic and Social Outcomes in Adolescents*. Cureus. PMC. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9421350/>

Avoin tiede. (2022). *Miten huomioit saavutettavuuden avoimissa oppimateriaaleissa?* Haettu 17.10.2024 osoitteesta <https://avointiede.fi/fi/asiantuntijaryhmat/oppimisen-avoimuus/miten-huomioit-saavutettavuuden-avoimissa-oppimateriaaleissa>

Avoin tiede. (2023). *Miten huomioit laadun avoimissa oppimateriaaleissa?* Haettu 17.10.2024 osoitteesta <https://avointiede.fi/fi/asiantuntijaryhmat/oppimisen-avoimuus/miten-huomioit-laadun-avoimissa-oppimateriaaleissa>

Charnas, D. (2019). *The Rise and Fall of Hip-Hop's First Godmother: Sugar Hill Records' Sylvia Robinson*. Billboard. <https://www.billboard.com/music/rb-hip-hop/sugar-hill-records-sylvia-robinson-hip-hop-godmother-8533108/>

Fem-R. (Ei pvm.). *Sanasto*. Haettu 6.10.2024 osoitteesta <https://www.fem-r.fi/sanasto/>

Flood, A. (2016). *Popular history writing remains a male preserve, publishing study finds*. The Guardian. <https://www.theguardian.com/books/2016/jan/11/popular-history-writing-remains-a-male-preserve-publishing-study-finds>

Huuska, M. Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskus. (2021). *Sukupuolen moninaisuus ja kehon kirjo*. Seta-julkaisut, Trinket. <https://setary.sharepoint.com/Setafitiedostoalue/Forms/AllItems.aspx?id=%2FSetafitiedostoalue%2FOppaat%2Desitteet%2Ddokumentit%2FSukupuolen%20moninaisuus%20%2Doppaat%202021%20web%2FSukupuolen%20moninaisuus%20ja%20kehon%20kirjo%20web%202021%2Epdf&parent=%2FSetafitiedostoalue%2FOppaat%2Desitteet%2Ddokumentit%2FSukupuolen%20moninaisuus%20%2Doppaat%202021%20web&p=true&ga=1>

Jaakonsaari, E-S. (2017). *Intersukupuolisten lasten huomioiminen varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa*. Opinnäytetyö. Theseus. https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/139645/Jaakonsaari_Eeva-Stiina.pdf?sequence=1

Jaskari, O., Keski-Rahkonen, A. (2021). Vähemmistöstressi uhkana seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen terveydelle. *Lääketieteellinen aikakauskirja Duodecim*, 17. Katsaus 1781-8. <https://www.duodecimlehti.fi/duo16384>

Kaartinen, M., Korhonen, A. (2001). *Miesten tiede! Poliitikka, sukupuoli ja historian tiedeyhteisö*. 1.4.2001. *Historiallinen Aikakauskirja*, 99 (1), 80–86. <https://journal.fi/haik/article/view/138811>

Karppinen, K. (2002). *Onko kielellinen tasa-arvo utopiaa?* Kielikello, nro 1/2002, Kotimaisten kielten keskus. <https://kielikello.fi/onko-kielellinen-tasa-arvo-utopiaa/>

Light, A. (2022). Rock & Roll Hall of Fame. Haettu 16.10.2024 osoitteesta <https://rockhall.com/inductees/sylvia-robinson/>

Opetushallitus. (Ei pvm.). *E-oppimateriaalin laatukriteerit*. Haettu 17.10.2024 osoitteesta <https://www.oph.fi/fi/julkaisut/e-oppimateriaalin-laatukriteerit>

Opetushallitus. (2017). *TAITEEN PERUSOPETUKSEN YLEISEN OPPIMÄÄRÄN OPETUSSUUNNITELMAN PERUSTEET 2017*. Juvenes Print - Suomen Yliopistopaino Oy. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/186919_tai-teen_perusopetuksen_yleisen_oppimaaran_opetussuunnitelman_perusteet_2017-1_0.pdf

Peura, P. (2022). *Minäuskomukset oppimisen tukena*. LUKILOKI-hanke 2018–2022. Jyväskylän yliopisto. https://www.oph.fi/sites/default/files/documents/Min%C3%A4uskomukset_oppimisen_tukena.pdf

Santalahti, T. (2024). *Sukupuoli-identiteetin ja seksuaalisen identiteetin muodostuminen*. Lääkärikirja Duodecim. <https://www.terveyskirjasto.fi/dlk01304>

Seta. (Ei pvm.). *Sukupuolen moninaisuus*. <https://seta.fi/sateenkaaritieto/sukupuolen-moninaisuus/>

Smith, S., Pieper, K., Hernandez, K., Wheeler, S. (2024). *Inclusion in the Recording Studio?* USC Annenberg Inclusion Initiative. <https://assets.uscannenberg.org/docs/aii-inclusion-recording-studio-20240130.pdf>

STM Sosiaali- ja terveysministeriö. (2018). *Tasa-arvobarometri 2017*. https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/160920/STM_08_2018_Tasa-arvobarometri%202017_net.pdf?sequence=4&isAllowed=y

Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskus. (2021). *Sukupuolen moninaisuuden sanasto*. <https://sukupuolenosaamiskeskus.fi/sukupuolen-moninaisuus/sukupuolen-moninaisuuden-sanasto/>

Tasa-arvolaki. (2014). 30.12.2014. Finlex. <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1986/19860609>

Teosto. (Ei pvm.). *Musiikkialan sanastoa*. Haettu 9.10.2024 osoitteesta <https://www.teosto.fi/usein-kysyttya/musiikkialan-sanastoa/#tuottaja>

Teosto. (2023). *Tutkimus: Nais- ja miesmusiikintekijöillä täysin eri käsitys alan tasa-arvoisuudesta – musiikkiala ryhtyy toimenpiteisiin*. <https://www.teosto.fi/tutkimus-nais-ja-miesmusiikintekijoilla-taysin-eri-kasitys-alan-tasa-arvoisuudesta-musiikkiala-ryhtyy-toimenpiteisiin/>

Teräsaho, M., Närvi, J. (2019). *Näkökulmia sukupuolten tasa-arvoon. Analyysija tasa-arvobarometrista 2017*. Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. PunaMusta Oy. https://www.julkari.fi/bitstream/handle/10024/137765/URN_ISBN_978-952-343-314-4.pdf?sequence=1&isAllowed=y

THL. (Ei pvm.). *Tasa-arvosanasto*. <https://thl.fi/aiheet/sukupuolten-tasa-arvo/sukupuoli/tasa-arvosanasto>

THL. (2023). *Segregaation purku – työkaluja tasa-arvoisempaan työelämään*. <https://thl.fi/tutkimus-ja-kehittaminen/tutkimukset-ja-hankkeet/segregaation-purku-tyokaluja-tasa-arvoisempaan-tyoelamaan>

Tieteen termipankki. (2024). *Filosofia:representaatio*. <https://tieteentermi-pankki.fi/wiki/Filosofia:representaatio>

Trasek. (Ei pvm.). *Käsitteitä*. Haettu 6.10.2024 osoitteesta <https://trasek.fi/perustietoa/kasitteita/>

Tutkimustoimisto Vastakaiku Oy. (2023). *Tasapuolisempi Sukupuolijakauma Musiikkialalle –selvitys*. https://www.teosto.fi/wp-content/uploads/2023/03/tasapuolisempi-sukupuolijakauma-musiikkialalle-suomessa_yhteenvetora-portti_2023.pdf

UCSF University of California San Fransisco. (Ei pvm.). *Unconscious Bias Training*. Haettu 7.10.2024 osoitteesta <https://diversity.ucsf.edu/resources/unconscious-bias>

Yhdenvertaisuuslaki. (2014). 30.12.2014. Finlex. <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141325#Pidm46111191230832>

Yhdenvertaisuus.fi. (Ei pvm.). *Turvallisemman tilan ohjeistus*. Oikeusministeriö.
<https://yhdenvertaisuus.fi/en/guidelines-for-safer-spaces>

Vain oppimateriaalissa käytetyt lähteet

<https://www.sewwave.com/bio>

<https://tapeop.com/interviews/63/sylvia-massy>

https://en.wikipedia.org/wiki/Sylvia_Massy

<https://shop.sylviamassy.com/>

<https://warmaudio.com/artist-sylvia-massy/>

<https://www.antarestech.com/community/namm-sylvia-massy-interview>

<https://gearspace.com/board/interviews/1368126-interview-sylvia-massy.html>

<https://www.youtube.com/watch?v=ZVDWwqATy7U>

<https://www.theguardian.com/music/2022/jun/06/linda-perry-non-blonde-pink-christina-aguilera-dolly-parton-gwen-stefani-courtney-love>

<https://medium.com/@theKELword/the-lost-art-of-the-good-fight-an-interview-with-linda-perry-ae9337786192>

<https://tapeop.com/interviews/143/linda-perry/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Linda_Perry

<https://www.lindaperrystudio.com/blog>

https://www.songhall.org/profile/linda_perry

<https://www.britannica.com/biography/Lauryn-Hill>

<https://mslaurynhill.tumblr.com/>

<https://www.billboard.com/music/rb-hip-hop/ms-lauryn-hill-pushes-us-miseducation-dates-2024-vocal-issues-1235508760/>

<https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/music/reviews/lauryn-hill-review-o2-arena-london-setlist-miseducation-anniversary-album-tour-a8666601.html>

<https://lithub.com/the-tremendous-power-and-lasting-impact-of-the-miseducation-of-lauryn-hill/>

<https://www.thelineofbestfit.com/features/longread/imogen-heap-a-quiet-place-interview>

<https://www.theguardian.com/music/2010/nov/07/imogen-heap-interview>

<https://www.thefader.com/2018/11/05/imogen-heap-interview-harry-potter-score-blockchain>

https://en.wikipedia.org/wiki/Imogen_Heap

<https://imogenheap.com/home.php>

<https://vimeo.com/127819987>

<https://www.mimugloves.com/>

[https://en.wikipedia.org/wiki/Sophie_\(musician\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Sophie_(musician))

<https://www.lennyletter.com/story/sophie-interview>

<https://www.theguardian.com/music/2021/jan/30/sophie-acclaimed-avant-pop-producer-dies-aged-34>

<https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-55860938>

<https://archive.completemusicupdate.com/article/grimes-launches-website-to-replicate-her-voice-using-ai/>

<https://www.wired.com/story/grimes-big-interview/>

<https://en.wikipedia.org/wiki/Grimes>

<https://www.vulture.com/2012/02/grimes-on-visions-anime-and-being-the-next-phil-spector.html>

<https://www.vanityfair.com/style/2022/03/grimes-cover-story-on-music-and-mars>

<https://web.archive.org/web/20180617165811/https://www.rollingstone.com/music/news/arca-talks-working-with-bjork-screaming-about-sex-explosive-new-lp-20151117>

<https://www.glamcult.com/articles/in-conversation-with-arca/>

<https://www.nytimes.com/2021/12/03/arts/music/arca-kick.html>

<https://pitchfork.com/features/interview/live-from-quarantine-its-the-arca-show/>

[https://en.wikipedia.org/wiki/Arca_\(musician\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Arca_(musician))

<https://fatimaalqadiri.com/>

<https://thecreativeindependent.com/people/composer-and-artist-fatima-al-qadiri-on-the-transformative-nature-of-creative-work/>

<https://www.clashmusic.com/features/in-conversation-fatima-al-qadiri/>

<https://metalmagazine.eu/en/post/fatima-al-qadiri>

<https://www.anothermag.com/design-living/13327/fatima-al-qadiri-interview-me-devil-femme-review-2021>

https://en.wikipedia.org/wiki/Sylvia_Robinson

https://en.wikipedia.org/wiki/It%27s_Gonna_Work_Out_Fine

<https://www.billboard.com/music/rb-hip-hop/sugar-hill-records-sylvia-robinson-hip-hop-godmother-8533108/>

<https://www.blackpast.org/african-american-history/robinson-sylvia-1936-2011/>

<https://www.rockhall.com/inductees/sylvia-robinson>

<https://coloradosound.org/sylvia-robinson-hip-hop-songwriter-rap-producer-sugar-hill/>

<https://www.theguardian.com/music/2010/nov/18/sonia-pottinger-obituary>

https://en.wikipedia.org/wiki/Sonia_Pottinger

<https://insheepsclothinghifi.com/sonia-pottinger/>

<https://tidal.com/browse/playlist/e0270b90-b0e4-4f29-aad2-a06ab3ec9371>

<https://skabook.com/2014/05/30/sonia-pottinger-phenomenal-woman/>

<https://trojanrecords.com/artist/sonia-pottinger-o-d/>

https://en.wikipedia.org/wiki/Catherine_Marks

<https://www.catherinejmarks.com/copy-of-home-5>

<https://www.soundonsound.com/people/catherine-marks>

<https://www.musicbusinessworldwide.com/catherine-marks-what-i-wish-id-known/>

<https://www.hollywoodreporter.com/news/music-news/boygenius-music-producer-catherine-marks-interview-1235680463/>

<https://tapeop.com/interviews/102/catherine-marks/>

[https://en.wikipedia.org/wiki/M.I.A._\(rapper\)](https://en.wikipedia.org/wiki/M.I.A._(rapper))

<https://miauniverse.tumblr.com/>

<https://www.britannica.com/biography/MIA>

<https://www.popmatters.com/pull-up-the-sound-the-story-behind-m-i-a-s-innovative-producer-2496168343.html>

[https://en.wikipedia.org/wiki/Paper_Planes_\(M.I.A._song\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Paper_Planes_(M.I.A._song))

<https://en.wikipedia.org/wiki/Arular>

<https://www.goodreads.com/en/book/show/13573149>

Liite 1

Opetusmateriaali: Inklusiivisempaa opetusmateriaalia musiikin tuottajista.

PowerPoint.

<https://www.dropbox.com/scl/fo/gdja78ghttpq12tdj909k/AN4tHSBfyrMi-Smp0szz2kg?rlkey=hm3q0ikws3in6xqegaj43mmml&st=zq4o6n5q&dl=0>